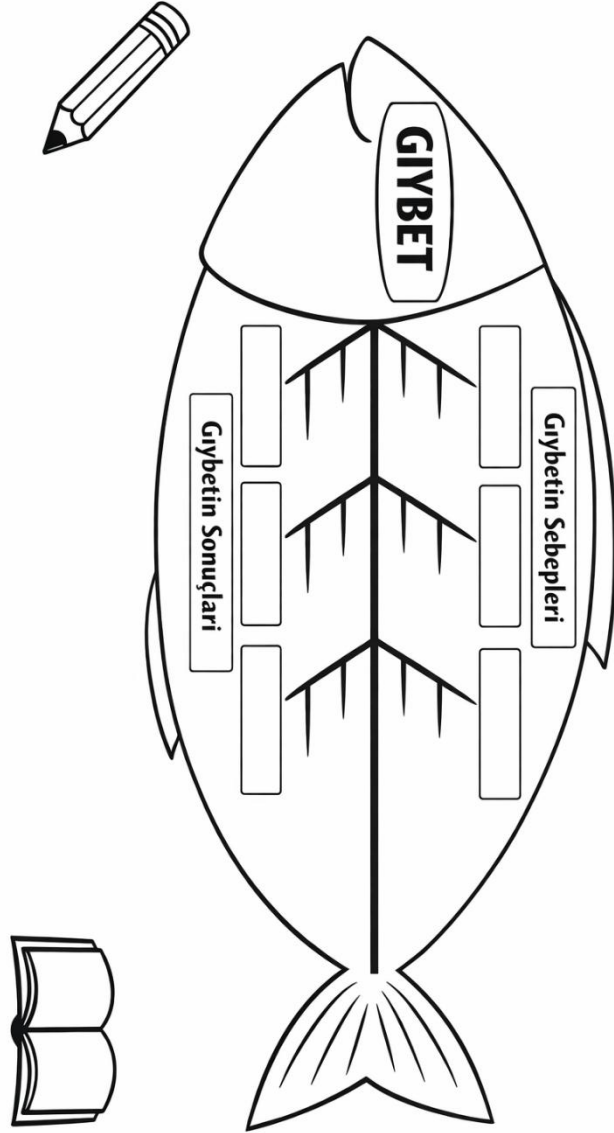

Modül (öneri) No	233
Öğrenme Alanı (Temel konu)	Gıybet
Modül (Alt konu)	Gıybetin Mahiyeti
Amaçlar	- Gıybetin ne olduğunu bilir. - Gıybetten uzak durur. - Gıybetin caiz olduğu yerleri bilir.
Süre	40 Dk.
Seviye	Seviye-2
Yöntem ve Teknik-Etkinlik	Maddeleme-Üç Köşe Tekniği-Balık Kılıcı
Materyal ve Teknoloji	Sözlük – Çalışma Kâğıdı
İşleniş/Öğrenme-öğretme süreci	Maddeleme - Öğrenci metni okur, bilinmeyen kelimeleri bulur. - Gıybetin olumsuzluklarını ve zararlarını maddeler halinde sıralar. Üç Köşe Tekniği - Öğrenciler üç gruba ayrılarak üçgen şekilli bir oluşum oluşturur. 5 dakika süre verilir. - Gruplardan biri gıybeti tarif eder, diğeri gıybetin zararlarını söyler bir diğeri ise hangi tür söylemlerin gıybet olmayacağını ifade eder. - Sınıfta çıkırımlarını sözcüleriyle tebliğ ederler.
Ölçme ve Değerlendirme	Öğrencilere balık kılıcı şeması olan çalışma kâğıdı dağıtılır.

[Balık Kılçığı – Gıybet Sebepleri ve Sonuçları](#)

Sebepleri-Sonuç Analizi

- Balık kılçığının üst kılçıklarına “Gıybetin sebepleri” yazılır.
- Alt kılçıklara “Gıybetin sonuçları” yazılır.
- Öğrenciler bireysel veya küçük gruplar halinde düşüncelerini yazar.
- Örnek: *Sebepleri: Kıskançlık, öfke, yanlış bilgi.*
Sonuç: Güven kaybı, toplumsal huzursuzluk, sevapların yok olması.

Hâtîme

Gıybet hakkındadır.

بِسْمِهِ¹ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ²

...

Gıybet odur ki Gıybet edilen adam hâzır olsa idi ve işitse idi, kerâhet edip darılacaktı. Eğer doğru dese zaten gıybettir. Eğer yalan dese hem gıybet hem iftiradır. İki katlı çirkin bir günahdır.³

Gıybet, mahsus birkaç maddede caiz olabilir:

Birisi: Şekva suretinde bir vazifedar adama der, tâ yardım edip o münkeri, o kabahati ondan izale etsin ve hakkını ondan alsın.

Birisi de: Bir adam onunla teşrik-i mesai etmek ister. Senin ile meşveret eder. Sen de sırf maslahat için garazsız olarak, meşveretin hakkını eda etmek için desen: “Onun ile teşrik-i mesai etme. Çünkü zarar göreceksin.”

Birisi de: Maksudı, tahkir ve teşhir değil; belki maksudı, tarif ve tanıttırmak için dese: “O topal ve serseri adam filan yere gitti.”

Birisi de: O gıybet edilen adam fâsık-ı mütecahirdir. Yani fenalıktan sıkılmıyor, belki işlediği seyyiatla iftihar ediyor; zulmü ile telezzüz ediyor, sıkılmayarak aşikâre bir surette işliyor.

İşte bu mahsus maddelerde garazsız ve sırf hak ve maslahat için gıybet caiz olabilir. Yoksa gıybet, nasıl ateş odunu yer bitirir; gıybet dahi a'mal-i salihayı yer bitirir. Eğer gıybet etti veyahut isteyerek dinledi; o vakit **اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَنَا وَلِمَنِ اغْتَابَنَا**⁴ demeli, sonra gıybet edilen adama ne vakit rast gelse “Beni helâl et.” demeli.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي⁵

Said Nursî

(Mektubat, Yeni Asya Neşriyat, Mayıs-2025, s. 325)

سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ

وَأَخِرُ دَعْوَاهُمْ أَنْ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ⁶

¹ Allah'ın adıyla

² Hiçbir şey yoktur ki Onu övüp Onu tesbih etmesin (İsra Suresi: 44)

³ Müslim, Birr: 70; Ebu Davud, Edep: 35; Tirmizî, Birr: 23; Darimî, Rikak: 6; Müsned, 2:230

⁴ Allah'ım, bizi ve gıybet ettiğimiz kişiyi bağışla (Süyutî, Fethu'l-Kebîr, 1:84)

⁵ Bâkî olan yalnız Allah'tır.

⁶ Seni her türlü noksandan tenzih ederiz. Senin bize öğrettiğinden başka bizim hiçbir bilgimiz yoktur. Sen herşeyi hakkıyla bilir, her işi hikmetle yaparsın (Bakara Suresi: 32.)

⁷ Duaları řu sözlerle sona erer: “Ezelden ebede kadar her türlü hamd ve övgü, řükür ve minnet, Âlemlerin Rabbi olan Allah’a mahsustur” (Yunus Suresi: 10.)